

การสอบสวนสาเหตุการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร กรณีรถกระบะชนต้นไม้
เสียชีวิต 6 คน จังหวัดลำพูน วันที่ 8 -10 ตุลาคม 2559

The road traffic injuries investigation on caused of dead from a small
truck crashed a tree, Lamphun Province, during on 8-10 October 2016

กาญจนา เลิศวุฒิ	ศศ.ม.*	Kanchana Lursthut	M.Ed*
วันเพ็ญ โพธิ์ยอด	พย.ม.**	Wanphen Phothiyod	M.N.S**
ชัยธรณ์ อุ่นบ้าน	รปม.**	Chaitorn Ounban	M.P.A**

* สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน Lamphun Provincial Health Office

** สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำพูน Lamphun Provincial Disaster Prevention and Mitigation Office

บทคัดย่อ

วันที่ 8-10 ตุลาคม 2559 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วสหสาขา จังหวัดลำพูน ได้ลงสอบสวนอุบัติเหตุหมู่รถกระบะชนต้นไม้ข้างทางบนทางหลวงหมายเลข 11 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 523 ถนนเชียงใหม่-ลำปาง ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เพื่ออธิบายเหตุการณ์ ค้นหาปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ส่งผลต่อการบาดเจ็บและเสียชีวิตและเพื่อหาแนวทางป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ โดยการรวบรวม จากเอกสารทางการแพทย์ สำนักรงสถานที่เกิดเหตุ การสัมภาษณ์ผู้เห็นเหตุการณ์และญาติผู้ประสบเหตุ วิเคราะห์หาปัจจัยที่นำไปสู่การบาดเจ็บด้วยวิธีการของ Haddon matrix ผลการสอบสวนพบว่า อุบัติเหตุครั้งนี้เกิดเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2559 เวลา 09.00 น จากการที่รถกระบะชนต้นไม้มีผู้ประสบเหตุ 6 ราย เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ 4 ราย เสียชีวิตในรถ 3 ราย กระเด็นออกมานอกรถ 1 ราย บาดเจ็บสาหัส 2 รายส่งต่อรักษาที่โรงพยาบาลและได้เสียชีวิตทั้ง 2 ราย รวมผู้เสียชีวิตในครั้งนี้ 6 รายเพศหญิง 4 รายเพศชาย 2 ราย สัญชาติไทย อายุระหว่าง 34 – 52 ปี อายุเฉลี่ย 47 ปี แพทย์วินิจฉัยว่าสาเหตุการเสียชีวิต ของผู้ประสบเหตุทั้ง 6 ราย เป็น severe head injury and injury multiple organs ซึ่งมีการบาดเจ็บที่ศีรษะและคอบริเวณใบหน้า บริเวณในช่องอก ช่องท้อง กระดูกสันหลัง ช่องเชิงกราน ความรุนแรงของการบาดเจ็บพบว่า ส่วนใหญ่บาดเจ็บรุนแรง (severe symptom) สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในครั้งนี้เกิดจากความประมาท ขับรถเร็วโดยขับออกจากเลนที่วิ่งออกมาทางด้านซ้ายที่เป็นไหล่ถนนด้วยความเร็วสูง และคาดว่าเกิดอาการหลับใน

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายต่อ คณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัยทางถนน จังหวัดลำพูน ให้กำหนดเป็นมาตรการเพิ่ม คือตั้งป้ายเตือนลดความเร็วเพิ่ม ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ตัดแต่งต้นไม้ การจัดการให้มีจุดพักรถ สำหรับการเดินทางในเส้นทางที่เป็นเส้นทางตรง การสื่อสารความเสี่ยง เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันไม่ให้มีการบรรทุกผู้โดยสารในตอนท้ายของรถกระบะที่ไม่มีโครงสร้างป้องกันอันตรายจากการกระเด็นออกนอกรถ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึกเกี่ยวกับจุดเสี่ยงและหาแนวทางแก้ไขปัญหาย่างจริงจังและครบวงจร

คำสำคัญ: การสอบสวนบาดเจ็บจากจราจรทางถนน ทีมสอบสวนสหสาขาลำพูน

Abstract

On 8-10 th October, 2016, Surveillance Rapid Response Team (SRRT) Lamphun Provincial Health Office, conducted an investigation related to a road traffic accident, purposing to describe the event and to investigate the factors affecting injury and deaths, in order to find the appropriate interventions to prevent future road traffic injuries. A pickup truck crashed into trees along Highway 11 at the 523th Kilometre stone, Muang District, Lamphun Province. A descriptive study was developed by gathering data from medical records, physical investigation of the scene and interviewing relatives of person who was involved in the event. Risk factors of injuries were analyzed by using the Haddon matrix method. The investigation found that the event occurred on October 8th, 2016, at about 09.00 am. The pickup truck crashed into trees, a total of 6 people were killed, 4 persons died on the spot, among them 3 people died inside the vehicle, and one who sitting in the pickup bed fell out and died next to the truck. Another 2 who were also sitting in the pickup bed behind the truck died in hospital. All passengers were Thai, 4 female and 2 male, with average age 47 years (34-52 years old). Doctors with specialized death investigation indicated causes of death were severe head injury; neck and face including multiple internal organs injury; chest and abdominal cavity, spinal cord, pelvic cavity injury. The behavior risks related to the crash were driver carelessly speeding and driving too fast to control the vehicle while it out of the actual lean to a left path way, moreover he was possibly dozing off at that time. We recommend the Road Safety Center Committee, increase the Reduce Speed warning signs, environmental improvements, risk communication for safe driving and intensification of law enforcement, particularly, the strategy of preventing people who sit behind the truck without any safety structure attachment.

Key words: investigation, Road traffic accident, SRRT Lamphun

บทนำ

วันที่ 8 ตุลาคม 2559 เวลา 10.15 น. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลลำพูนว่าเกิดอุบัติเหตุรถกระบะชนต้นไม้ข้างทางบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 523 ถนนเชียงใหม่- ลำปาง ห่างจากป้อมตำรวจทางหลวงจำบอนประมาณ 400 เมตร ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบมีผู้เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ จำนวน 4 ราย บาดเจ็บสาหัส 2 ราย นำส่งโรงพยาบาลลำพูน 4 รายและโรงพยาบาล ศิริเวชลำพูน

2 ราย ซึ่งเหตุการณ์เข้าเกณฑ์การสอบสวนการบาดเจ็บของสำนักกระบาดวิทยา (ตาย>5 คน) ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว จังหวัดลำพูน ประกอบด้วยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำพูน สำนักงานแขวงทางจังหวัดลำพูน บริษัทกลางจังหวัดลำพูน, และ SRRTอำเภอเมือง ออกสอบสวนอุบัติเหตุระหว่าง วันที่ 8 - 11 ตุลาคม 2559

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนาการบาดเจ็บและเสียชีวิต สาเหตุและปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ
2. เพื่อวิเคราะห์เสนอแนะมาตรการการป้องกันการบาดเจ็บ/เสียชีวิตจราจรทางถนนจากเหตุการณ์

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนนของสำนักกระบาดวิทยา

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา ที่เกี่ยวข้องต่อการบาดเจ็บและเสียชีวิต ดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากเวชระเบียน ผลชันสูตรผู้บาดเจ็บ Lcx- x-ray, CT ตรวจร่างกาย และสัมภาษณ์แพทย์นิติเวชโรงพยาบาลลำพูน แสดงผลเป็นข้อมูลตำแหน่งที่ได้รับบาดเจ็บและความรุนแรงของการบาดเจ็บ ระบุ ICD-10 เพื่อประเมิน abbreviated Injury scale นำมาคำนวณหาความรุนแรงของการบาดเจ็บ Injury severity Score (ISS) ⁽¹⁾

1.2 สัมภาษณ์ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจากผู้เห็นเหตุการณ์และผู้ช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ

1.3 ค้นหาข้อมูลทั่วไปของผู้ขับรถ เช่น พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในอดีต การเกิดอุบัติเหตุ ข้อมูลใบอนุญาตขับขี่ จากญาติ

2. การศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับรถยนต์และแรงกระทำรวบรวมข้อมูลทั่วไปของรถ ได้แก่ ประเภทรถ รุ่น ปีที่จดทะเบียน สำรองและถ่ายภาพของรถยนต์คันที่เกิดเหตุตรวจสอบระดับเข็มไมล์ที่ขึ้นหลังเกิดเหตุ

3. การศึกษาสภาพแวดล้อม โดยการสำรวจและวัดรอยเบรกของรถคันที่เกิดเหตุ

4. บันทึกข้อมูลลักษณะเหตุการณ์ โดยใช้แบบสอบถามการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนน

5. ประชุมทีมสอบสวนสหสาขา (สหสาขา 5 สาขาหลัก (ปภ ขนส่ง สาธารณสุข ตำรวจ และแขวง) เพื่อหาแนวทาง มาตรการ และข้อเสนอแนะที่สามารถนำมา

ใช้ประโยชน์

6. จำลองเหตุการณ์โดยใช้วิธี The Haddon's matrix⁽⁴⁾ เพื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ในปัจจัย 3 อย่าง ได้แก่ คน รถและพลังงานของรถ ถนนและสิ่งแวดล้อม⁽¹⁾

ผลการศึกษา

1. เหตุการณ์ข้อมูล พบว่าวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2558 เวลาประมาณ 09.00 น. บริเวณทางหลวงหมายเลข 11 หลักกิโลเมตรที่ 523+400 หมู่ที่ 4 ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เกิดอุบัติเหตุรถกระบะชนต้นไม้ มีผู้โดยสารในรถ 6 ราย รวมคนขับ เดินทางจากตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง มุ่งหน้าสู่จังหวัดเชียงใหม่เพื่อมาขายสมุนไพรพื้นบ้าน จนกระทั่งพุ่งชนต้นไม้ข้างทางอย่างรุนแรง โดยมีลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

- เวลาประมาณ 08.30 น. ผู้ขับขี่พร้อมผู้โดยสาร 6 ราย เดินทางออกจากหมู่บ้านในตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

- เวลาประมาณ 09.00 น. ชาวบ้านที่อยู่ชัอมรถห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ 200 เมตร ได้ยินเสียงดัง 1 ครั้ง จึงเดินออกมาดูที่ถนน พบรถกระบะชนต้นไม้ข้างทาง จึงวิ่งมาดูที่เกิดเหตุพบผู้บาดเจ็บที่คาดว่ายังไม่เสียชีวิต จำนวน 2 ราย

- เวลา 09.15 น. พลเมืองดีโทรแจ้งเหตุที่เบอร์ศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการเบอร์1669 ศูนย์ฯ สั่งการให้ทีมกู้ชีพเทศบาลตำบลศรีบัวบาน ลงตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

- เวลา 09.20 น. ทีมกู้ชีพเทศบาลตำบลศรีบัวบานพบร่างผู้เสียชีวิตติดอยู่ในรถ จำนวน 3 ราย กระเด็นหลุดออกมาจากรถ 1 ราย และผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัส ที่กระเด็นออกมาจากรถ 2 ราย ประเมินอาการและนำส่งโรงพยาบาลศิริเวช ผู้ป่วยเสียชีวิตหลังได้รับการกู้ชีพทั้ง 2 ราย

วันที่ 8-10 ตุลาคม 2559 ทีมสอบสวนสหสาขา และ SRRT อำเภอเมือง สอบสวนการเกิดอุบัติเหตุเพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ

ลักษณะการบาดเจ็บและเสียชีวิตมีผู้เสียชีวิต

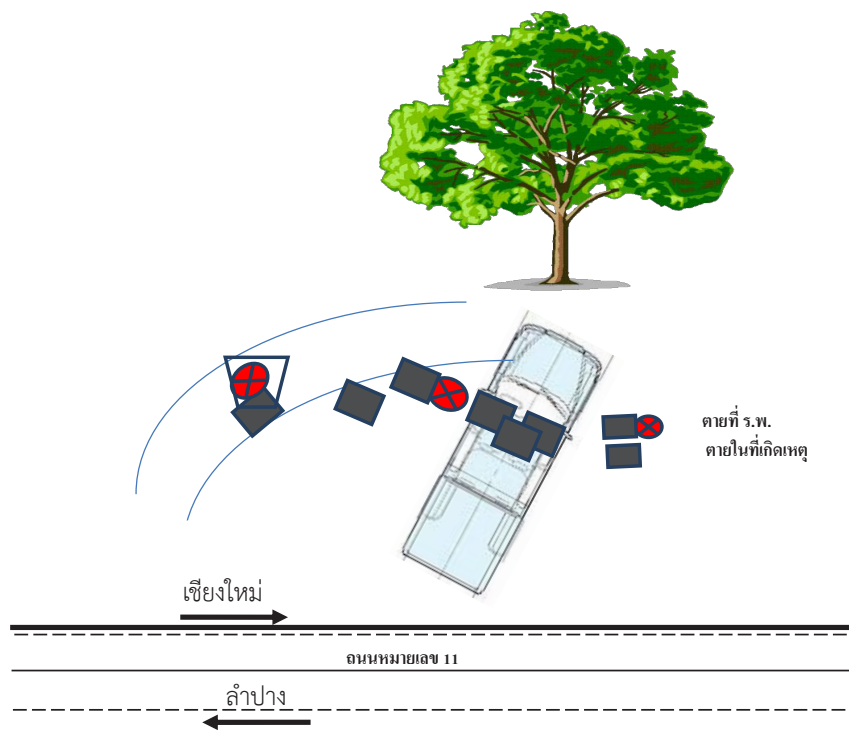
ทั้งหมด 6 ราย เป็นเพศหญิง 4 ราย เพศชาย 2 ราย อายุระหว่าง 34 - 52 ปี อายุเฉลี่ย 47 ปี ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บมากกว่า 1 แห่งจำแนกตามอวัยวะ คือใบหน้า (BR2) ร้อยละ 100 ช่องอก กระดูกซี่โครง (BR3) ร้อยละ 100 บริเวณภายนอกของร่างกาย (BR6) ร้อยละ 100 ศีรษะและคอ (BR1) ร้อยละ 83.33 ช่องท้อง กระดูกสันหลังส่วนเอวช่องเชิงกราน (BR4) ร้อยละ 66.67 บริเวณแขนขา มือ เท้า กระดูกเชิงกราน (BR5) ร้อยละ 33.33 ความรุนแรงของการบาดเจ็บพบว่า ส่วนใหญ่บาดเจ็บรุนแรง (severe symptom)

ด้านการขับขี่ ผู้ขับรถ อายุ 34 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป ประสบการณ์การขับรถยนต์ 8 ปี ไม่มีประวัติประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ เริ่มขับรถรับส่งคนงาน เส้นทางลำปาง - เชียงใหม่ 5 เดือน โดยขับไป-กลับ สัปดาห์ละ 5-6 วัน จากการสอบถามญาติผู้เสียชีวิตทราบว่าวันที่ 7 ตุลาคม 2559 ผู้เสียชีวิตได้ช่วยงานศพข้างบ้านตั้งแต่วันที่ 18.00 น. สันนิษฐานว่าผู้เสียชีวิตอาจหลับในทำ

ให้ไม่สามารถบังคับรถได้ปกติ

รถยนต์ รถกระบะส่วนบุคคล จดทะเบียนปี 2556 สีบรอนซ์ เกียร์ธรรมดา ระบบเบรก ABS พรบ.วิริยะฯ ยางรถยนต์ ล้อหน้า ซ้ายขวา ผลิตปี 2558 ล้อหลัง ซ้ายขวา ผลิตปี 2559 กระบะท้ายมีหลังคาผ้าใบและเก้าอี้ขณะเกิดเหตุ ด้านหน้าของรถกระบะชนเข้ากับต้นสักข้างทาง สภาพตัวรถตอนหน้ายุบเข้ามาจนถึงแค็ป และกระบะท้ายยุบมาทางด้านหน้าจนด้านท้ายยกตัวสูงขึ้น เบาะที่นั่งในรถโดยสารยังอยู่กับตัวรถ ไม่กระเด็นออกมา กระเจอรถยนต์แตกทั้ง 4 ด้าน หลังคาผ้าใบที่ติดตั้งด้านท้ายหลุดออกจากตัวรถตกลงร่อนน้ำด้านข้าง ในลักษณะหงายยางรถยนต์ทั้ง 4 ล้อ ไม่มีการระเบิดติดไฟ

ถนนเป็นถนน 4 เลน มีไหล่ทาง ทางตรงสภาพผิวถนนดี ป้ายเครื่องหมายจราจรครบตามมาตรฐาน หลักแนวโค้ง เส้นกลางถนนชัดเจน ข้างทางเป็นสวนป่าต้นสักขนาดใหญ่ สภาพอากาศปกติมีแดดออก

รูปที่ 1 ผังแสดงภาพหลังเกิดเหตุ เชื่อมโยงการบาดเจ็บและเสียชีวิต

รูปที่ 2 สภาพถนน และเส้นทางการจราจรทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 เชียงใหม่ - ลำปาง
หลักกิโลเมตรที่ 523+400 ขุนตาลอุโมงค์

รูปที่ 3 สภาพรถกระบะหลังเกิดอุบัติเหตุ ณ จุดเกิดเหตุ

รูปที่ 4 สภาพรถกระบะหลังเกิดอุบัติเหตุ ณ จุดเก็บรถที่สภ.นิคมอุตสาหกรรมลำพูน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงด้วย Haddon matrix model

	คน	รถ	สิ่งแวดล้อม
ก่อนเกิดเหตุ	- คนขับอายุ 34 ปี ไม่ดื่มสุราในวันที่ขับ - 5 เดือนเดินทางจากลำปาง-เชียงใหม่เป็นประจำสัปดาห์ละ 5-6 วัน พฤติกรรมการขับในอดีต ไม่เคยประสบอุบัติเหตุ - มีใบขับขี่รถยนต์ประเภทชั่วคราว - ไม่มีข้อมูลว่าขับรถมานานเท่าไร - วันที่ 7 ตุลาคม 2559 เวลา 18.00 น. คนขับได้ช่วยงานศพข้างบ้าน ไม่ทราบเวลาตอนพักผ่อนที่แน่นอนและไม่ทราบว่าได้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะไปร่วมงานศพหรือไม่ และไม่ทราบว่ามีการพักผ่อนหลับนอนกี่ชั่วโมงก่อนเดินทาง - มีผู้โดยสารนั่งข้างคนขับ 1 ราย หลังคนขับ 1 ราย และนั่งกระบะท้าย 3 ราย	- รถยนต์กระบะส่วนบุคคล จดทะเบียนปี 2556 สีบรอนซ์ เกียร์ธรรมดา ระบบเบรก ABS พรบ. วีริยะฯ - ยางรถยนต์ ล้อหน้า ช้ำ ขวา ผลิตปี 2558 ล้อหลัง ช้ำ ขวา ผลิตปี 2559 - กระบะท้ายมีหลังคาผ้าใบ และเก้าอี้นั่ง	- เป็นถนน 4 เลน มีไหล่ทาง ทางตรงสภาพผิวถนนเรียบ ป้ายเครื่องหมายจราจรครบตามมาตรฐาน - ข้างทางเป็นสวนป่าต้นสัก ขนาดใหญ่ - เป็นเวลาสายๆ สภาพอากาศปกติ มีแดดออก - มีป้อมตำรวจทางหลวงก่อนถึงจุดเกิดเหตุประมาณ 400 เมตร
ขณะเกิดเหตุ	- คนขับรถและผู้โดยสารที่นั่งตอนหน้าติดอยู่ในรถผู้โดยสารที่นั่งหลังเบาะคนขับรถถูกด้านหลังของรถปีอัดกับเบาะคนขับ เสียชีวิต ณ ที่เกิดเหตุ 3 ราย - ผู้โดยสารกระบะท้าย จำนวน 3 ราย กระเด็นออกนอกรถ โดยรายแรกนอนอยู่ข้างรถ บริเวณด้านซ้าย รายที่ 2 นอนแช่น้ำในคูน้ำด้านข้าง โดยมีหลังคาผ้าใบทับตัวอยู่ และรายที่ 3 นอนอยู่บนหลังคาผ้าใบในคูน้ำ เสียชีวิต ณ ที่เกิดเหตุ 1 ราย อีก 2 รายยังไม่เสียชีวิต แต่ไม่รู้สีกตัว	- ด้านหน้ารถกระบะชนเข้ากับต้นสัก สภาพตัวรถตอนหน้ายุบจนถึงแค็ป และกระบะท้ายยุบ - มาทางด้านหน้าจันด้านท้ายยกตัวสูงขึ้น เบาะที่นั่งโดยสารยังอยู่กับตัวรถ - กระฉกแตกทั้ง 4 ด้าน - หลังคาผ้าใบด้านท้ายหลุดออกจากรถตกลง - ร่องน้ำด้านข้าง ในลักษณะหางย - ยางรถยนต์ทั้ง 4 ล้อ ไม่พบการระเบิด	- สัมภาระในรถกระจัดกระจาย บริเวณซ้ายมือ ของชากรถ - ต้นสักที่ถูกรชน มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 50 เซนติเมตร มีรอยชน - สภาพอากาศปกติ มีแดดออก - เวลาเกิดเหตุประมาณ 09.00 น. เป็นเวลาเช้า ไม่น่าจะมีแสงแดดส่องเข้าตาเนื่องจากเป็นการขับรถมาทางทิศใต้ และข้างทางมีรั้วเงาของต้นไม้

คน	รถ	สิ่งแวดล้อม
หลังเกิดเหตุ - พลเมืองดีแจ้ง 1669 ทีมกู้ชีพเทศบาลตำบลศรีบัวบานถึงที่เกิดเหตุเพื่อประเมินสถานการณ์และขอทีมสนับสนุน - ทีมกู้ชีพไปถึงจุดเกิดเหตุหลังได้รับแจ้ง 5 นาที - มีรถกู้ชีพตั้งแต่ระดับ ALS 2 คันและ FR 6 คัน เข้าช่วยเหลือนำส่งผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต - ผู้เสียชีวิต รวม 6 ราย เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ 4 ราย เสียชีวิตหลังนำส่งรพ. ศิริเวช 2 ราย	- ไม่มีข้อมูลเข็มไมล์ - แสดงความเร็วสุดท้ายของรถ แต่จากการค้นข้อมูล google map data@2018 สันนิษฐานว่ารถคันนี้มีการขับเร็วกว่าเวลากำหนด จากตำบลเมืองยาว อำเภอหางฉัตร ถึงกิโลเมตร 523 ต. ศรีบัวบาน อ. เมือง จ. ลำพูน ควรจะใช้เวลาขับรถประมาณ 59-60 นาที (08.30-09.30 น) แต่พบว่ารถเกิดเหตุใช้เวลาเพียง 30 นาที (08.30 -09.00 น) - เข็มแสดงรอบเครื่องยนต์ ค้างที่ 2,500 รอบต่อ นาที สันนิษฐานว่าขับเร็วและชนที่รุนแรงมากทำให้ระบบไฟฟ้าในรถดับทันที - รถถูกเครื่องตัดถ่างแยกชิ้นส่วนหลังคาและตัวรถออกจากกัน เบาะที่นั่งถูกรื้อ ดึงออกจากตัวรถเพื่อช่วยดึงผู้โดยสารออกมา - รถถูกลากจากที่เกิดเหตุและเก็บรถไว้ที่สภ.นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	- ไม่พบรอยเบรกของรถยนต์ตามเส้นทางก่อนถึงที่เกิดเหตุ - จุดเกิดเหตุอยู่ห่างจากรพ.ประมาณ 8 กิโลเมตร

สรุปผลและวิจารณ์ผล

วันที่ 8 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559 เวลาประมาณ 09.00 น. บริเวณทางหลวงหมายเลข 11 หลักกิโลเมตรที่ 523 หมู่ที่ 4 ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบอุบัติเหตุรถกระบะ ชนต้นไม้ มีผู้โดยสารในรถ

6 ราย เดินทางจาก ตำบลเมืองยาว อำเภอหางฉัตร จังหวัดลำปาง มุ่งหน้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนถึงจุดเกิดเหตุมีผู้ถ่ายคลิปวิดีโอพบรถยนต์คันเกิดเหตุได้ขับเบี่ยงออกจากเส้นทางเลนในออกมาทางซ้ายโดยไม่มีการลดความเร็ว จนกระทั่งพุ่งชนต้นไม้ข้างทางอย่างรุนแรง

พบผู้เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุจำนวน 4 ราย บาดเจ็บสาหัส 2 ราย โดยผู้บาดเจ็บสาหัส เสียชีวิตหลังจากนำส่งโรงพยาบาลศิริเวช 2 ราย รวมผู้เสียชีวิตในครั้งนี้ 6 ราย เพศหญิง 4 ราย เพศชาย 2 ราย อายุระหว่าง 34 - 52 ปี อายุเฉลี่ย 47 ปี ผู้เสียชีวิตได้รับบาดเจ็บมากกว่า 1 แห่ง จำแนกตามอวัยวะ คือบริเวณใบหน้า ร้อยละ 100 ในช่องอก กระดูกซี่โครง ร้อยละ 100 ภายนอกของร่างกาย ร้อยละ 100 ศีรษะและคอ ร้อยละ 83.3 ช่องท้อง กระดูกสันหลังส่วนเอวช่องเชิงกราน ร้อยละ 66.67 บริเวณแขนขา มือ เท้า กระดูกเชิงกราน ร้อยละ 33.3 รถกระบะวิ่งทางตรงเสียหลักชนต้นไม้อย่างรุนแรง คนขับและผู้โดยสารที่นั่งในรถตอนหน้าติดอยู่ในรถ ผู้โดยสารที่นั่งหลังเบาะคนขับ ถูกด้านหลังของรถบีบอัดกับเบาะ เสียชีวิตที่เกิดเหตุ 3 ราย ในกระบะท้ายรถ ซึ่งการโดยสารท้ายกระบะไม่ความปลอดภัย เมื่อประสบอุบัติเหตุจากแรงกระแทกหรือแรงเหวี่ยงของรถมีผลทำให้เกิดการกระเด็นออกนอกรถ ทำให้ได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรงและเสียชีวิต สภาพข้างทางมีต้นไม้เป็นวัตถุสิ่งกีดขวางใหญ่ ทำให้รถที่หลุดออกนอกถนนพุ่งเข้าชนกับต้นไม้ หลังคาผ้าใบที่ติดตั้งด้านท้ายหลุดออกจากตัวรถ ผู้โดยสารบริเวณท้ายรถกระเด็นออกนอกรถทำให้เสียชีวิต 1 ราย และเสียชีวิตที่โรงพยาบาล 2 ราย สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในครั้งนี้ อาจเกิดจากความประมาทขับรถเร็ว ไม่ชินเส้นทาง การโดยสารท้ายกระบะ

สรุปและวิจารณ์ รถกระบะวิ่งถนนทางตรงเสียหลักชนต้นไม้ข้างทางอย่างรุนแรง พฤติกรรมการโดยสารคนขับและผู้โดยสารที่นั่งในรถตอนหน้าติดอยู่ในรถ ผู้โดยสารที่นั่งหลังเบาะคนขับ ถูกด้านหลังของรถบีบอัดกับเบาะคนขับ เสียชีวิตที่เกิดเหตุ 3 ราย ในกระบะท้ายรถ ซึ่งไม่มีระบบการรักษาความปลอดภัยเมื่อประสบอุบัติเหตุจากแรงกระแทกหรือแรงเหวี่ยงของรถมีผลทำให้เกิดการกระเด็นออกนอกรถ ทำให้ได้รับบาดเจ็บ

อย่างรุนแรงและเสียชีวิต สภาพข้างทางมีต้นไม้เป็นวัตถุสิ่งกีดขวางใหญ่ ทำให้รถที่หลุดออกนอกถนนพุ่งเข้าชนกับต้นไม้ หลังคาผ้าใบที่ติดตั้งด้านท้ายหลุดออกจากตัวรถ ผู้โดยสารบริเวณท้ายรถกระเด็นออกนอกรถทำให้เสียชีวิต 1 ราย และเสียชีวิตที่โรงพยาบาล 2 ราย

มาตรการป้องกันและแก้ไข

1. การสื่อสารความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผ่านสื่อที่เหมาะสม โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย เช่น คนขับรถ จะได้เพิ่มความระมัดระวังในการขับรถมาไม่ขับ ขับไม่เร็ว คาดเข็มขัดนิรภัย พักผ่อนให้เพียงพอ ระวังการนั่งท้ายกระบะเป็นพฤติกรรมล่อแหลม
2. การเฝ้าระวังจุดเสี่ยง ช่วงเวลาเสี่ยง ติดป้ายเตือนระวังอุบัติเหตุ ณ จุดเสี่ยง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษานี้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เรื่องการกำหนดมาตรการความปลอดภัยของผู้โดยสารที่นั่งกระบะหลัง คือตั้งป้ายเตือนลดความเร็วเพิ่ม ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ตัดแต่งต้นไม้ การจัดให้มีจุดพักรถ สำหรับการเดินทางในเส้นทางที่เป็นเส้นทางตรง เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันไม่ให้มีการบรรทุกผู้โดยสารในตอนท้ายของรถกระบะที่ไม่มีโครงสร้างป้องกันอันตรายจากการกระเด็นออกนอกรถ ควรมีข้อห้ามในถนนทุกเส้นทาง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึกเกี่ยวกับจุดเสี่ยงในบริเวณดังกล่าว และหาแนวทางแก้ไขปัญหายอย่างจริงจังและครบวงจร

ปัญหาและข้อจำกัด

1. ข้อมูลด้านบุคคลของคนขับและผู้โดยสารรถยนต์ที่เกิดเหตุไม่ชัดเจน เนื่องจากเสียชีวิตทุกราย และเป็นคนนอกเขตพื้นที่
2. ไม่มีกล้องวงจรปิดในจุดเสี่ยงในพื้นที่ ทำให้ไม่ทราบรายละเอียดของเหตุการณ์ในครั้งนี้ที่แน่ชัดได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ.พ.ปัจจุบัน เหมหงษา นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลำพูน น.พ.ชนินทร์ จารุวัฒนมงคล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำพูน น.พ.ปิยะ ดรงคเดช แพทย์นิติเวช โรงพยาบาลลำพูน น.พ.วิทยา หลิวเสรี ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่ ผู้บังคับการสถานีตำรวจภูธรนิคมอุตสาหกรรมลำพูน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบัวบาน หน่วยกู้ชีพศรีบัวบาน บ้านกลาง มะเขือแจ้และหน่วยสมาคมกู้ชีพกู้ภัยลำพูน ญาติ ผู้ประสบเหตุ และผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐกานต์ ไวยเนตร. (2549) แนวทางการสอบสวนสาเหตุการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนน (Road Traffic Injury Investigation). นนทบุรี: กลุ่มงานระบาดวิทยา โรคไม่ติดต่อ สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- Glennon. J.C. (2008). *Effect of Pavement/Shoulder Drop-offs on Highway Safety in state of the Art Report: Number 6.*
- William Haddon. (1970). *The Haddon Matrix* [online]. [cited 2018, February] Available form: URL: www.genderandhealth.ca/en/modules/trauma/trauma-injury-and-prevention-03.jsp